

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА ПІДГОТОВКА ДО СКЛАДАННЯ ЄДКІ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 221 «СТОМАТОЛОГІЯ» (ДИТЯЧА ТЕРАПЕВТИЧНА СТОМАТОЛОГІЯ)

Спеціальність: **221 «Стоматологія»**
Освітньо-професійна програма: **Стоматологія**
Код компонента в освітній програмі: **ВК 86**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **очна (денна)**
Рік навчання: **5**
Семестр(и): **IX(осінній)**
Тип освітнього компонента: **вибірковий**
Навчальний рік: **2028-2029**

Обсяг: **1 кредит ECTS (30 год.)**
Навчальні заняття: **практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **залік**
Пререквізити: **анатомія, фізіологія, гістологія, фармакологія, терапевтична стоматологія**

Кафедра/підрозділ: **кафедра стоматології дитячого віку та імплантології**, пр. Перемоги, 51, 5 поверх

Керівник освітнього компонента: **проф. Григорова Аліна Олександрівна**,
email: ao.hryhorova@knmu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):
<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=2685>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Навчальна вибіркова дисципліна «Підготовка до складання ЄДКІ» з дитячої терапевтичної стоматології присвячена вивченню формування та розвитку органів і тканин порожнини рота в дитини; вивченню і діагностуванню захворювань і пошкоджень зубів, пародонта та слизової оболонки порожнини рота в дитячому віці, вивченню терапевтичних методів лікування та профілактики захворювань і пошкоджень органів порожнини рота у дітей. Дитяча терапевтична стоматологія - це навчальна дисципліна, що надає змогу студентам оволодіти діагностичними прийомами та стоматологічними маніпуляціями для лікування карієсу та його ускладнень в тимчасових і постійних зубах на різних етапах їх розвитку.

Програма курсу визначає передумови до складання іспиту ЄДКІ, орієнтацію та основний фокус програми, обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття освітнього ступеню магістра, перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, нормативний і варіативний зміст підготовки фахівця, сформульований у термінах результатів навчання та вимоги до контролю якості вищої освіти.

МЕТА КУРСУ: підготовки до складання ЄДКІ з дитячої терапевтичної стоматології є професійне формування майбутнього фахівця, здатного вирішувати клінічні задачі з використанням набутих знань та вмінь з дисципліни, що передбачає інтеграцію викладання дисципліни з терапевтичною, хірургічною та ортопедичною стоматологією.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- аналізувати результати обстеження хворого в клініці дитячої терапевтичної стоматології;
- визначати характер та принципи лікування захворювань в дитячій терапевтичній стоматології;
- виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань у клініці дитячої терапевтичної стоматології;
- демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці дитячої терапевтичної стоматології;

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

- діагностувати невідкладні стани в клініці дитячої терапевтичної стоматології;
- надавати необхідну невідкладну допомогу при екстрених станах в клініці дитячої терапевтичної стоматології;
- обґрунтовувати і формулювати попередній клінічний діагноз в клініці дитячої терапевтичної стоматології;
- обґрунтовувати і формулювати синдромний діагноз в клініці дитячої терапевтичної стоматології;
- планувати обстеження стоматологічного хворого, інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень при найбільш поширених захворюваннях та їх ускладненнях;
- проводити диференціальну діагностику в клініці дитячої терапевтичної стоматології;
- проводити терапевтичне лікування основних стоматологічних захворювань;
- проводити первинну та вторинну профілактику найбільш поширених захворювань у клініці дитячої терапевтичної стоматології;
- ставити остаточний діагноз основних захворювань в клініці дитячої терапевтичної стоматології.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**Перелік тем практичних занять (10 год.):**

1. Алгоритм складання ЄДКІ з дисципліни «Дитяча терапевтична стоматологія». Складові компоненти. Таймінг. Задачі. Основні напрямки профілактики карієсу. Загальні і місцеві карієсогенні чинники. Ендогенна і екзогенна профілактика карієсу. Засоби і методи, оцінка ефективності. Особливості течії, діагностики і лікування карієсу тимчасових і постійних зубів у дітей. Сучасні пломбувальні матеріали, їх характеристика і вибір в практиці дитячої терапевтичної стоматології. Аномалії та деформації зубощелепного апарату. Дитяче зубне протезування. Вроджені вади обличчя.
2. Некаріозні ураження твердих тканин зубів у дітей: гіпоплазія, флюороз. Клініка, діагностика, диференціальна діагностика та лікування пульпіту та періодонтиту в тимчасових і постійних зубах у дітей. Захворювання пародонту у дітей. Гінгівіт, пародонтит, пародонтальний синдром. Диференціальна діагностика та основні принципи лікування захворювань слизової оболонки порожнини рота і губ у дітей.

Перелік тем самостійної роботи студента (20 год.)

1. Курація хворого та заповнення медичної документації. Виготовлення стандартизованих фотографій. Аналіз м'яких тканин обличчя в діагностиці та плануванні ортодонтичного лікування (профіль обличчя, посмішки).
2. Морфо-функціональні особливості слизової оболонки порожнини рота у дітей в різні вікові періоди. Специфічні та неспецифічні механізми захисту СОПР у дітей. Роль язика в здійсненні функцій зубо-щелепної системи. Способи вивчення форми язика. Види вуздечки язика за Ф.Я. Хорошилкіною.
3. СНІД. Етіологія, клініка, діагностика, профілактика. Особливості клінічних проявів у дітей. Тактика лікаря стоматолога. Профілактика.
4. Лабораторні методи дослідження при захворюваннях тканин пародонту і СОПР у дітей.
5. Дезінфекція та стерилізація інструментарію. Попередження розповсюдження інфекційних захворювань у стоматологічній клініці.
6. Специфічна інфекція порожнини рота у дітей (туберкульоз, сифіліс та ін.). Особливості клінічних проявів на СОПР. Тактика дитячого стоматолога.
7. Герпетична інфекція порожнини рота у дітей. Епідеміологія. Етіопатогенез. Сучасні методи діагностики, лікування та профілактики.
8. Невідкладна допомога в клініці дитячої терапевтичної стоматології.
9. Психоемоційні та стресові реакції у дітей під час стоматологічного прийому. Механізми болю, шляхи усунення.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеоролики, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, робота з симуляційним обладнанням, фантомами, спостереження, моделювання процесів і ситуацій, робота в клініці (стандартизований пацієнт, нестандартизований пацієнт).

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Бали за ЗНД розраховуються як середнє арифметичне оцінок за семестр вивчення дисципліни (з точністю до сотих) за таблицею 2. ЗНД перераховується у багатобальну шкалу за таблицею 2 (додаток 2) від 120 до 200 балів та відміткою – «зараховано», «не зараховано».

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з GoogleWorkspace (GoogleMeet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1.Терапевтична стоматологія: підручник: у 4 т. – Т. 4. Захворювання слизової оболонки ротової порожнини/ Данилевський М. Ф. Борисенко А. В. та ін. 2-е видання – К.: ВСВ «Медицина», 2021. – 640 с.

2.Каськова Л. Ф. Карієс тимчасових зубів : навч. посіб. для здобувачів освітньо-професійної програми Стоматологія за другим (магістер.) рівнем вищої освіти за спец. 221 Стоматологія

- галузі знань 22 Охорона здоров'я / Л. Ф. Каськова, О. С. Павленкова, Л. П. Уласевич; МОЗ України, Полтавський державний медичний університет. – Полтава : Астроя, 2023. – 122 с.
3. Клінічна настанова, заснована на доказах «Карієс зубів» https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2024/05/2024_kn_kariyes_zubiv.pdf
4. Клінічна настанова, заснована на доказах «Карієс тимчасових зубів» https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2024/04/2023_kn-kariyes-tymchasovyh-zubiv.pdf
5. Клінічна настанова, заснована на доказах «Терапія пульпи тимчасових та незрілих постійних зубів» https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2025/03/2024_05_10_kn_pulpity.pdf
6. Стандарт медичної допомоги «Карієс зубів» (наказ МОЗ України про затвердження від 23.05.2024 No 869) https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2024/05/smd_869_23052024.pdf
6. Стандарт медичної допомоги «Карієс тимчасових зубів» (наказ МОЗ України про затвердження від 14.03.2024 No 435) https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2024/03/nakaz_435_14032024.pdf
7. Назарян Р.С., Фоменко Ю.В., Щєбликіна Н.А., Колесова Т.О. Захворювання пародонта та слизової оболонки порожнини рота в дитячому віці. Методичні вказівки для студентів, субординаторів стоматологічного факультету. ХНМУ, Харків, 2021.- 120с.

Інформаційні ресурси.

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE:
<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=4051>

Інформаційні ресурси

<http://intranet.tdmu.edu.ua>

<https://moms.ua/kariyes-u-ditej-prichini-metodi-likuvannya-profilaktika/><https://virgo.org.ua/index.php/stomatologiya/3004-karies-u-ditej-foto-likuvannya-profilaktika-kariesu-u-ditej>

<https://med-ukraine.info/news/2018/rannij-kariyes-u-ditej-do-roku-prichini-i-profilaktika-176><http://lib.komarovskiy.net/rannij-kariyes-u-ditej-stan-problemi-v-ukrayini-i-v-sviti.html>

Зав. кафедри стоматології дитячого віку
та імплантології
д.мед.н., професор

Аліна ГРИГОРОВА